

LESOPARK "SEVER" KEŽMAROK

Na základe výsledkov archeologických prieskumov je preukázateľné, že oblasť Jeruzalemského vrchu svedčí o dlhotrvajúcom kontinuálnom osídlení, ktorého ťažisko spadá do obdobia púchovskej kultúry, doby laténskej /1. stor. pred n.l./ a staršej doby rímskej / 1. až 2. stor. pred n.l./ . Niektoré archeologické nálezy posúvajú možnosti vzniku osídlenia až pred 10 000 rokov do strednej i mladšej doby kamennej, bronzovej a železnej.

Vybudovanie amfiteátra, tohto kultúrne spoločenského zariadenia vyplynulo z obsahu koncepcie tvorby životného prostredia mesta, podrobnejšie premietnutej do projektu budovania Lesoparku Kežmarok v období rokov 1967-1980. Amfiteáter sa nachádza v lokalite niekdajšej letnej reštaurácie, ktorú Kežmarčania vybudovali na prelome 19. a 20. storočia z lesnej besiedky.

V lesoparku sa vyskytuje zhruba 17 druhov lesných drevín vo veku 80 - 120 rokov, v podraсте sa nachádzajú mladšie jedince z umelej výsadby i prirodzeného zmladenia. Hodnota stromu nie je len v dreve, ale predovšetkým v jeho ostatných celospoločenských funkciách / pôdochranných, klimatických, rekreačno - športových, zdravotných, atď. /, ktoré 30 - násobne prevyšujú cenu dreva.

Lesu ako bohatému spoločenstvu machov, bylín, krov a stromov sa prispôbilo aj mnoho druhov vtákov, ktoré tu nachádzajú potravu a možnosti na hniezdenie. Na povrchu pôdy hľadajú potravu drozdy, v krovinách sa ukrývajú kolibkáriky, po kmeňoch stromov sa šplhajú datle, kôrovníky a brhlíky, hrubšie konáre patria sýkorkám, na najtenších hľadajú drobný hmyz králičky. Aj na hniezdenie využívajú vtáky les tak, že žiadny ekologický priestor tu nezostane voľný.

Prežite príjemné chvíle v Lesoparku Sever a v okolí Kežmaroku

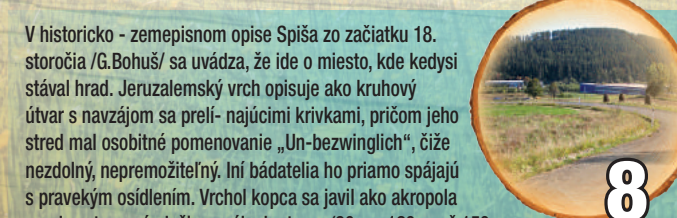
Lesné spoločenstvo (ekosystém) je plné života, neustále sa v ňom niečo hýbe alebo ozýva. Les poskytuje úkryt a potravu mnohým druhom živočíchov. Najmä stretnutia s jeho väčšími obyvateľmi - lesnou zverou, bývajú pre opatrných návštevníkov prírodou neopakovateľnými zážitkami. Lesné zvieratá sú dosť plaché. Nevyrušujte ich veľmi hlučným správaním. Pozorne sledujte okolie, možno niektoré uvidíte.

Príemyselná výroba v Kežmaroku s dôrazom na textil Lan patrí k najstarším textilným surovinám. Pestoval sa už pred tisícročiami v Mezopotámii, Indii a v Afganistane. Obľúba ľanu sa pre jeho cenné vlastnosti rýchlo rozšírila aj na naše územie a v starých záznamoch sa uvádza, že v roku 1327 mesto Kežmarok kúpilo polovicu obce Rakúsy za plátno. Plátno bolo v týchto časoch aj platobným prostriedkom spišské, kežmarské plátno bolo neskoršie dobre známe v celom Uhorsku, Poľsku i v Nemecku.

V minulosti pokrývali takmer celé územie Slovenska lesy. Až s rozvojom poľnohospodárstva bol veľká časť lesov vyrúbaná a nahradená lúkami a pasienkami. Tak vznikli človekom vytvorené a udržiavané ekosystémy. Lúky sa obhospodarujú, alebo viac krát za rok kosením alebo pasením, vtedy hovoríme o pasienkoch. Ak by neboli kosené alebo spásané, vrátili by sa postupným zarastaním do štádia lesa.

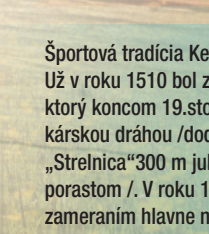
V historicko - zemepisnom opise Spiša zo začiatku 18. storočia /G.Bohuš/ sa uvádza, že ide o miesto, kde kedysi stával hrad. Jeruzalemský vrch opisuje ako kruhový útvar s navzájom sa prelínajúcimi krívkami, pričom jeho stred mal osobitné pomenovanie „Un-bezwinglich“, čiže nezdoľný, nepremožiteľný. Iní bádatelia ho priamo spájajú s pravým osídlením. Vrchol kopca sa javil ako akropola umelo vytvorená plošina oválneho tvaru (90m x 120 m až 150 m). Archeologické pozostatky preukázali, že tu bola silne prepálená zem, kamene, zuhoľnatené zvyšky drevených kolov, črepov a prepálených zvieracích kostí.

Krajina je životným prostredím človeka a ostatných organizmov, je zložitou sústavou živej i neživej prírody, je dejiskom ľudskej civilizácie. Najvýraznejšie zmeny nastali v dôsledku rozširovania poľnohospodárskej výroby, pre ktorú sa uvoľňovali plochy odlesňovaním. Do roku 1884 bolo územie dnešného lesoparku výlučne poľnohospodárskou krajinou s úzkymi pásikmi roľ, lúkami a pasienkami. Výraznou črtou boli vysoké medze, ktoré sú viditeľné aj v lesnej časti lesoparku.

Les je organický celok, živé spoločenstvo, je to ekosystém, ktorý sa skladá zo vzájomne pôsobiacich zložiek / rastliny, živočchy, pôda, ovzdušie, prostredie /, ktoré nemožno od seba oddeliť, samostatne nemôžu existovať. Medzi týmito zložkami existujú vzájomné väzby, vzťahy s určitým obehom hmoty a energie. Prírodným ekosystémom je prales, ktorý sa vyznačuje biologickou rovnováhou a pomerne najväčšou stabilitou.

Športová tradícia Kežmarčanov je veľmi bohatá a úspešná. Už v roku 1510 bol založený Občiansky strelecký spolok, ktorý koncom 19.stor. vybudoval vlastnú strelnicu s kolčárskou dráhou /dodnes sa zachovala budova v lokalite „Strelnica“ 300 m juhozápadným smerom pod lesným porastom / . V roku 1873 bol založený Karpatský spolok so zameraním hlavne na turistiku a lyžovanie. Dnešný športový areál sa začal budovať začiatkom rokov 1960, kedy začal premávať kotvičkový lyžiarsky vleč VL 200 m s prvou zjazdovkou v dĺžke 337 m.

TIP DO OKOLIA:
Studnička Iľamka (20 min)
Ranč Čajka (40 min)
Rybník Zlatná (50 min)

Trasa náučného chodníka s označením stanovišť:

NÁUČNÝ CHODNÍK LESOPARKOM "SEVER" KEŽMAROK

Obsah stanovišť:

1. Historické osídlenie
2. Amfiteáter
3. Stromy
4. Lesné vtáky
5. Lesné zvery
6. Panoráma Tatier a okolia, história priemyslu
7. Lúky a pasienky
8. Jeruzalemský vrch
9. Poľnohospodárska krajina
10. Les a jeho význam
11. Športový areál

Kežmarská
informačná agentúra (KIA)
Tel.: +421 (0) 52/449 21 35
E-mail: info@kezmarok.sk
www.kezmarok.sk

Gerlach Slavkovský štít

Prostredný hrot Lomnický štít Kežmarský štít

Jahňací štít

Jatky Bujačí vrch

Vysoké Tatry

Belianske Tatry